

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
DEMOCRACY DEVELOPMENT
FOUNDATION

ՏԱՐԵԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ

ANNUAL
REPORT

Երևան
Yerevan

2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

CONTENTS

Առաքելություն և նպատակներ
Mission and goals

03

Հոգաբարձուների խորհուրդ և թիմ
Board and team

04

Հիմնադրամի 2024 թ-ը ծրագրերով
DDF programmes in 2024

07

Նոր մեկնարկած նախաձեռնություններ
New initiatives

35

«Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության»
նախաձեռնություն
Partnership for Open Society

37

Դրամաշնորհներ
Grants

38

Զեկույցներ և հրապարակումներ
Reports and publications

39

ԺՀՀ աջակցությամբ ստեղծված ֆիլմեր եվ
հոդվածներ
Films and articles created with the support of DDF

41

Մեդիան մեր մասին
Media about DDF

43

Կապ ժՀՀ հետ
Contacts

46

Առաքելություն և Նպատակներ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը (ԺՀՀ) ձգտում է նպաստել Հայաստանում Ժողովրդավարության, անվտանգության և մարդու իրավունքների առաջխաղացմանը՝ աջակցելով Ժողովրդավարության կողմնակիցներին և ստեղծելով ընդհանուր արժեքների ու փորձի վրա հիմնված գործընկերություններ:

Մեր տեսլականն է այն Հայաստանը, որտեղ երաշխավորված են քաղաքացիների իրավունքներն ու ազատությունները, արժանապատվությունը, խաղաղությունը, անվտանգությունը, քաղաքացիական մասնակցությունը և սոցիալական արդարությունը:

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը համախմբում է քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններին՝ զարգացնելով ԶՀԿ-ների ամուր դաշինքներ՝ ի շահ Հայաստանի քաղաքացիների:

Mission and Goals

The Democracy Development Foundation (DDF) aims to contribute to the advancement of democracy, security, and human rights in Armenia. Our efforts are focused on supporting pro-democracy actors and creating partnerships based on shared values and expertise.

DDF efforts are centered around the vision of Armenia, where people live in dignity and enjoy peace, safety, freedoms, civic engagement, and social justice.

DDF plays an exceptional role in convening Armenia's civil society actors and facilitating their activities and efforts by cultivating robust alliances of CSOs around democratic reforms benefiting the citizens of Armenia.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՐԴ ԵՎ ԹԻՄ

BOARD OF TRUSTEES AND TEAM

ԺՀՀ բոլոր ծրագրերը քննարկվում և հաստատվում են հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից, որի կազմում ընդգրկված են Հայաստանի գիտական, հասարակական, ակադեմիական և արվեստի ոլորտի անվանի գործիչներ:

All programs of DDF are thoroughly discussed and approved by the Foundation's Board of Trustees, which consists of eminent figures representing Armenia's non-governmental, academic, and arts circles.

ԺՀՀ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԱԶՄ

BOARD OF TRUSTEES

ԼԱՆԱ ԿԱՌԼՈՎԱ,
Խորհրդի նախագահ

LANA KARLOVA,
Board Chair

ԱՆՆԱ ՓԱՄԲՈՒԽՉՅԱՆ,
Խորհրդի անդամ

ANNA PAMBUKHCHYAN,
Board Member

ԴԱՎԻԹ ՄԵԼԻԿ-ՆՈՒԲԱՐՅԱՆ,
Խորհրդի անդամ

DAVIT MELIK-NUBARYAN,
Board Member

ԱՐՇԱԿ ԲԱԼԱՅԱՆ,
Խորհրդի անդամ

ARSHAK BALAYAN,
Board Member

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱԲԱՅԱՆ,
Խորհրդի անդամ

RUBEN BABAYAN,
Board Member

Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների մասին ավելին [այստեղ](#):

More about DDF Board of Trustees [here](#).

ԹԻՄ

Հիմնադրամի ռազմավարությունն իրականացվում է հիմնադրամի աշխատակազմի ջանքերով և քաղաքացիական հասարակության դաշտի մեր առանցքային գործընկերների լայն ներգրավվածությամբ:

ԺՀՀ աշխատակազմին կարող եք ծանոթանալ [այստեղ](#):

TEAM

DDF implements its strategy through the efforts of the Foundation's staff and the wide engagement of our key partners from civil society.

Read more about our team [here](#).

ԾՐԱԳՐԵՐ

ԾՐԱԳՐԵՐ

ԾՐԱԳՐԵՐ

ԾՐԱԳՐԵՐ

ԾՐԱԳՐԵՐ

PROGRAMS

PROGRAMS

PROGRAMS

PROGRAMS

PROGRAMS

2024 ԹՎԱԿԱՆԸ ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱԿԱԿՈՌՈՒԴՑԻՈՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը ներգրավված է արդարադատության և հակակոռուպցիոն ոլորտներում արդյունավետ բարեփոխումների մշակման, ջատագովության և դրանց նկատմամբ հանրային վերահսկողության ապահովման գործում:

Մենք հաստատակամ ենք հակակոռուպցիոն օրենսդրության, դատաիրավական բարեփոխումների իրականացման, այդ գործընթացի թափանցիկության երաշխավորման հարցում:

Այս աշխատանքի վերջնապատակն է մշակել և իրականացնել այնպիսի բարեփոխումներ, որոնք ամրապնդում են Հայաստանում իրավունքի գերակայությունը և ապահովում բոլոր քաղաքացիների համար արդարադատության մատչելիությունը:

DDF PROGRAMMS IN 2024

JUSTICE AND ANTI-CORRUPTION REFORMS

The Democracy Development Foundation is engaged in the promotion of impactful reforms in the areas of justice and anticorruption through active advocacy and public oversight of such reforms.

By collaborating with a range of diverse civil society organizations, state institutions, international organizations, experts, and the public in general, DDF pushes for the enactment of anti-corruption legislation, judicial reforms, and transparency measures.

These efforts aim to develop and implement reforms that fortify the rule of law in Armenia and ensure access to justice for all citizens.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի համակարգմամբ 2024թ.-ին քաղհասարակության մի խումբ կազմակերպություններ Ներքին գործերի նախարարությանն (ՆԳՆ) են [Ներկայացրել](#) առաջարկությունների փաթեթ՝ ՀՀ ոստիկանության բարեփոխումների նոր ռազմավարության և 2024-2026թթ. գործողությունների ծրագրի մշակման մասին: Առաջարկությունների փաթեթում ներկայացված են քաղհասարակության կողմից քարտեզագրված ոլորտային խնդիրներ, որոնք վերհանվել էին դեռևս 2023թ.-ի դեկտեմբերին ԺՀՆ նախաձեռնությամբ և Ներքին գործերի նախարարության մասնակցությամբ կայացած [աշխատաժողով-քննարկման](#) ժամանակ: Ավելի ուշ ԺՀՆ նախաձեռնությամբ ՆԳՆ-ի հետ կայացել է **Ոստիկանության բարեփոխումների ռազմավարական ծրագրի հանրային քննարկում**, որին մասնակցել են ոստիկանության ղեկավար կազմը, պետական մարմինների և գերատեսչությունների, միջազգային կազմակերպությունների, հասարակական ու իրավապաշտպան կազմակերպությունների շուրջ 50 ներկայացուցիչ:

Երևանից բացի նման քննարկում կազմակերպվել է նաև մարզային ակտիվիստների և երիտասարդների հետ [Դիլիջանում](#):

With the coordination of DDF, a group of civil society organizations submitted a [package of recommendations](#) to the Ministry of Internal Affairs regarding the development of a new strategy for police reforms and the 2024-2026 action plan. The package of recommendations presents sectoral issues mapped by the Armenian civil society, which were identified during a [workshop-discussion](#) held in December 2023 with the initiative of DDF and with the participation of the Ministry of Internal Affairs.

Later, DDF organized a [public discussion](#) on the **Police Reform Strategic Program** with the Ministry of Internal Affairs, which was attended by the police leadership, representatives from state bodies, international organizations, and civil society organizations, with around 50 participants.

Besides Yerevan, similar discussion was also organized with regional activists and youth in [Dilijan](#).

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի օժանդակության շնորհիվ «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում Յելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը (ՀԶԱՎ) շարունակել է մշտադիտարկել ոստիկանական բարեփոխումները և Ներքին գործերի նախարարության ձևավորման հետ կապված գործընթացները: Մեր աջակցությամբ կազմակերպությունը պատրաստել և հրապարակել է [«Ոստիկանության բարեփոխումների 2020 - 2022 թթ. ռազմավարության գնահատման հետազոտություն»](#) գեկույցը, որի նպատակն է համապարփակ մասնագիտական գնահատական տալ 2 տարվա ընթացքում ոստիկանության համակարգում իրականացված բարեփոխումների կատարողականին:

ՀՀ ոստիկանության բարեփոխումների համատեքստում ՀԶԱՎ-ն ուսումնասիրել է ոստիկանության գնումների գործընթացը և պատրաստել [գեկույց](#)՝ ներկայացնելով ոստիկանության կողմից կատարված գնումների և գնումների գործընթացների հետ կապված կոռուպցիոն ռիսկերը:

ԺՀՀ օժանդակության շնորհիվ «Իրավունքների պաշտպանություն առանց սահմանների» հասարակական կազմակերպությունը «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում իրականացրել է Բարձրագույն դատական խորհրդի (ԲԴԽ) կողմից դատավորների կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ վարույթների մշտադիտարկումը և կայացված որոշումների ուսումնասիրությունը: [Ուսումնասիրվել](#) են ԲԴԽ-ի կողմից 2023թ. հունվարից հունիս ամիսներին քննված 14 վարույթներ և դրանց արդյունքում կայացված որոշումները:

In the framework of the «Integrity of Justice Reform» project, implemented by a consortium of CSOs and led by DDF, Helsinki Citizens' Assembly Vanadzor Office (HCAV) has continued to monitor police reforms and processes related to the formation of the Ministry of Internal Affairs. With DDF support, the organization has prepared and published a report [“Evaluation of the Police Reform Strategy 2020-2022”](#), which aims to provide a comprehensive professional assessment of the reforms implemented within the police system over the course of two years.

In the context of police reforms in Armenia, HCAV has also examined the police procurement process and prepared a [report](#) identifying the corruption risks associated with police procurement activities and processes.

With DDF support, the “Protection of Rights Without Borders” (PRWB) NGO has continued monitoring of disciplinary proceedings against judges in the Supreme Judicial Council to reveal existing legislative and practical gaps. The organization presented the findings [in the report](#) regarding the monitoring of disciplinary proceedings conducted by the Supreme Judicial Council during the period of January-June 2023. During the reporting period, the Supreme Judicial Council examined 14 cases of disciplinary measures in relation to 17 judges.

Նույն «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում կազմակերպությունը պատրաստել է «[Հակակոռուպցիոն կոմիտեի 2023թ. գործունեության ուսումնասիրություն](#)» զեկույցը, որն ամփոփում է ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտեի գործունեությունը վեր հանելով այս կառույցի աշխատանքի արդյունավետության վրա ազդող գործոնները՝ մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսների բավարարությունը, ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերի ամբողջականությունը:

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամն աջակցել է ՀԶԱԿ-ին իրականացնելու դատական նիստերի և գործընթացների լայնածավալ մշտադիտարկում՝ դատական մարմինների աշխատանքին հիմնավորված գնահատական տալու նպատակով: Կազմակերպությունը պատրաստել է «[Արդարադատությունը բաց աչքերով](#)» զեկույցը, որը ներկայացնում է դատական համակարգում արձանագրված խնդիրները և առաջարկում փոփոխություններ, որոնք կնպաստեն արդար դատաքննության իրավունքի, մասնավորապես, հրապարակային և ողջամիտ ժամկետում դատական քննության իրավունքի վիճակի բարելավմանը:

PRWB has prepared a report titled “[2023 Activity Review of the Anti-Corruption Committee](#),” which summarizes the work of Armenia’s Anti-Corruption Committee (ACC). It highlights the factors affecting the effectiveness of the ACC work, including the adequacy of human and financial resources, as well as the completeness of the legal acts regulating the sector.

DDF has also supported HCAV in conducting extensive multi-year monitoring of court hearings, with the aim of providing a substantiated evaluation of the work of judicial bodies. The organization has prepared the report titled “[Justice with Open Eyes](#)”, which outlines the issues of the judicial system and proposes changes for protection of the right to a fair trial, specifically the right to a public hearing within reasonable period of time.

Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ ծրագրի շրջանակում ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը 2024թ.-ին կազմակերպել է Ներքին գործերի նախարարության և Հայաստանի քաղաասարակության կազմակերպությունների ներկայացուցիչների ուսումնական այցերը Լեհաստան և Գերմանիա՝ ուսումնասիրելու ոստիկանության աշխատանքի կազմակերպման լեհական և գերմանական փորձը:

Հունիսին Լեհաստան կատարած այցի շրջանակում հայաստանյան պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունեցել Վարշավայի քաղաքային ոստիկանության վարչությունում, այցելել է [Լեգիոնովոյում գտնվող Ոստիկանության ուսումնական կենտրոն](#), հետևել ուսումնական վարժանքների ընթացքին: Պատվիրակությունը այցելել է [Լեհաստանի մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ](#), որտեղ հանդիպում է ունեցել խոշտանգումների կանխարգելման ազգային մեխանիզմի տնօրենի, Իրավապահ վարույթների վարչության պետի հետ:

As part of the “Integrity of Justice Reform” project, DDF organized study visits to Poland and Germany for the senior officials of the Ministry of Internal Affairs and civil society organizations of Armenia. The goal of these visits was to examine the organization of police work based on Polish and German experiences.

During the visit to Poland in June, the Armenian delegation held meetings at the Warsaw City Police Department, visited the [Police Training Center in Legionowo](#), and observed the ongoing training exercises. The delegation also visited the [Office of the Polish Ombudsman](#), where they met with the Director of the National Mechanism for the Prevention of Torture and the Head of the Law Enforcement Proceedings Department.

Նոյեմբերին Բեռլին կատարած ուսումնական այցի շրջանակում ՆԳՆ-ի և քաղհասարակության ներկայացուցիչներն աշխատանքային հանդիպումներ են ունեցել Գերմանիայի պետական նախարարի հետ, հավաքների գծով Դաշնային նահանգների ոստիկանության գլխավոր տեսուչի, քաղաքականության պատասխանատուների հետ: Առանձին հանդիպում և շրջայց է կազմակերպվել Բեռլինի ոստիկանության կրթահամալիրում՝ ուսումնասիրելու ոստիկանության ընդունելության չափանիշները, վերապատրաստման առանձնահատկությունները:

In November, as part of the study visit to Berlin, representatives from the Ministry of Internal Affairs and civil society organizations held meetings with Germany's State Secretary, the Chief Inspector of Police for the Federal States and key Officials regarding policing the protests. A separate meeting and tour were organized at the Berlin Police Academy to study police recruitment standards and the specifics of their training programs.

Հայաստանի համար 2024թ. փետրվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել Միջազգային քրեական դատարանի Հռոմի կանոնադրությունը: Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը միացել և անդամակցում է Միջազգային քրեական դատարանի կոալիցիային (CICC), որը միավորում է մի քանի տասնյակ հասարակական, իրավապաշտպան կազմակերպությունների ամբողջ աշխարհում: Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունները համագործակցում են ապահովելու, որ Միջազգային քրեական դատարանը (ՄԶԴ) լինի արդար, արդյունավետ և անկախ, իսկ արդարությունը՝ տեսանելի և հասանելի հանցագործությունների գոհերի համար:

2024թ.-ին հիմնադրամի Արդարադատություն և մարդու իրավունքներ ծրագրերի ղեկավար Արփի Հարությունյանը մասնակցել է կոալիցիայի կազմակերպած «[Միասին հանուն արդարադատության](#)» արշավին՝ ներկայացնելով արդարադատության միջազգային մեխանիզմների իրացման և ՄԶԴ-ին Հայաստանի անդամակցության կարևորությունը:

Since February 1, 2024, the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC) has entered into force for Armenia. DDF has become a member of the Coalition for the International Criminal Court (CICC), which unites several dozen public and human rights organizations worldwide to work together to ensure that the ICC remains fair, effective, and independent, and that justice is visible and accessible to the victims of crimes.

DDF Justice and Human Rights Program Manager Arpi Harutyunyan participated in the campaign “[Together for Justice](#),” organized by the CICC, presenting the importance of implementing international justice mechanisms and Armenia’s membership in the ICC.

Armenia and the ICC: What’s Next After Ratifying the Rome Statute?

ROUNDTABLE

5 November 2024

Որպես շարունակություն այս համագործակցության, Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը, Մարդու իրավունքների միջազգային ֆեդերացիան (FIDH), Միջազգային քրեական դատարանի կոալիցիան (CICC), Parliamentarians for Global Action-ը (PGA), Զաղաքացիական հասարակության ինստիտուտը և «Իրավունքի Եվրոպա» միավորումը (ԵԻՍ) 2024թ.-ի նոյեմբերին Երևանում համատեղ կազմակերպել են [«Հայաստանը և ՄԶԴ. Ի՞նչ է սպասվում Հռոմի կանոնադրությունը վավերացնելուց հետո»](#) թեմայով կլոր սեղան միջոցառումը, որի նպատակն էր քննարկել Հայաստանի դերը և պարտավորությունները Հռոմի կանոնադրության անդամ պետության կարգավիճակում: Քննարկմանը մասնակցել են Հայաստանի կառավարության, քաղաքացիական կազմակերպությունների, ՀՀ-ում հավատարմագրված դիվանագիտական առաքելությունների ներկայացուցիչներ, իրավաբաններ:

Ժողովրդավարության զարգացմանը հիմնադրամը և Հանրային լրագրության ակումբը «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում ստեղծել են [«Իրավունք»](#) սեղանի ինտելեկտուալ խաղ, որը նախատեսված է ինչպես ապագա իրավաբանների, այնպես էլ իրավական ոլորտը լուսաբանող լրագրողների, մանկավարժների ու իրավական ոլորտով հետաքրքրվող քաղաքացիների համար:

Հանրային լրագրության ակումբը «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում ստեղծել և ներկայացրել է նաև [Edu-Medu](#) առցանց կրթական հարթակը, որի նպատակն է խրախուսել ուսումը և անձնական աճը՝ առաջարկելով առցանց դասընթացներ և ռեսուրսներ՝ հայերենով:

As a continuation of this collaboration, in November 2024, DDF, the International Federation for Human Rights (FIDH), the Coalition for the International Criminal Court (CICC), Parliamentarians for Global Action (PGA), the Civil Society Institute, and the “Law in Europe” association (EIM) jointly organized a roundtable discussion in Yerevan titled [“Armenia and the ICC: What’s Next After Ratifying the Rome Statute”](#), attended by government, civil society representatives, as well as diplomatic missions, and experts. The goal of the event was to discuss Armenia’s role and responsibilities as a state party to the Rome Statute.

As part of the “Integrity of Justice Reform” project, DDF and the Public Journalism Club have created [“Iravunk”](#) (Law) intellectual game, designed for future lawyers, journalists, educators, and citizens interested in the legal field.

Additionally, within the framework of the same project, the Public Journalism Club has developed and launched the [EduMedu](#) online educational platform. The goal of this platform is to encourage learning and personal growth by offering online courses and resources in Armenian.

Մարդու իրավունքներ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը համագործակցում է ԶԶԿ-ների, կոալիցիաների, փորձագետների, ակտիվիստների, պետական կառույցների և միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ մարդու իրավունքների պաշտպանության օրենսդրությունը և օրենքի արդյունավետ կիրարկումը բարելավելու համար: Մեր առաջնահերթություններն են հավաքների, միավորումների, ազատ արտահայտման, արդար դատավարության և խոշտանգումներից զերծ մնալու իրավունքների պաշտպանությունը:

Այս ոլորտում գործողությունները ներառում են մշտադիտարկում, փաստաթղթավորում, շահերի պաշտպանություն, քաղաքականության մշակում և ռազմավարական դատավարություն՝ երաշխավորելու բոլոր անհատների արդար պաշտպանությունը և ապահովելու նրանց իրավունքների և ազատությունների լիարժեք իրացումը:

Human Rights

The Democracy Development Foundation collaborates extensively with a diverse network of CSOs, coalitions, legal experts, activists, state institutions, and international organizations to enhance legislation concerning the safeguarding of human rights and effective law enforcement. The primary emphasis is on fortifying rights related to the freedoms of assembly, association, and expression, as well as fair trial and torture prevention.

Our activities in this field encompass monitoring, documentation, advocacy, policy development and strategic litigation to guarantee equitable protection for all individuals and to ensure the full enjoyment of their rights and freedoms.

Րայաստանում մարդու իրավունքների իրավիճակի մասին Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը և քաղհասարակության մի քանի տասնյակ կազմակերպություններ համատեղ [գեկույց](#) են ներկայացրել ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների խորհուրդի 3ամընդհանուր պարբերական դիտարկման շրջանակներում: ԺՀՀ-ն նախաձեռնել և համակարգել է գեկույցի պատրաստման աշխատանքը: Ձեկույցն ընդգրկում է արդարադատության և հակակոռուպցիոն բարեփոխումների, իրավապաշտպանների պաշտպանության, խոշտանգումների և վատ վերաբերմունքի կանխարգելման, կյանքի իրավունքի, գենդերային բռնության դեմ պայքարի, հավաքների և արտահայտվելու ազատության, տեղեկատվության ազատության, ոլորտները, ինչպես նաև ընտրական, խտրականությունից զերծ լինելու, սեփականության, առողջ և անվտանգ միջավայրում ապրելու, առողջության և կրթության իրավունքները:

Րիմնադրամը և քաղհասարակության մի խումբ կազմակերպություններ [համատեղ հայտարարությամբ](#) դատապարտել են 2024թ. մայիսի 27-ին բողոքի ակցիաների ժամանակ ոստիկանության ծառայողների կողմից հավաքի մասնակիցների նկատմամբ բռնությունները: Վերահաստատելով ոստիկանության համակարգում արմատական բարեփոխումներ իրականացնելու վերաբերյալ պնդումները՝ քաղհասարակության կազմակերպությունները պահանջել են ՀՀ Գլխավոր դատախազությունից և քննչական կոմիտեից մարդու իրավունքների խախտման, մարդկային արժանապատվությունը նսեմացնող, խոշտանգման և վատ վերաբերմունքի յուրաքանչյուր առերևույթ դեպքով իրականացնել անկախ և արդյունավետ քննություն և պատասխանատվության ենթարկել նման խախտումներ թույլ տված ոստիկանության աշխատակիցներին, իսկ ՀՀ ներքին գործերի նախարարությունից պահանջել հարգել խաղաղ ցույցի մասնակիցների իրավունքները, զերծ մնալ բռնություններից, անհամաչափ ուժի գործադրումից և արժանապատվությունը նվաստացնող այլ գործողություններից:

DDF and several dozen civil society organizations have jointly presented a [report](#) on the human rights situation in Armenia within the framework of the United Nations Human Rights Council's Universal Periodic Review. DDF initiated and coordinated the preparation of the report. The report covers areas such as justice and anti-corruption reforms, the protection of human rights defenders, the prevention of torture and ill-treatment, the right to life, combating gender-based violence, freedom of assembly and expression, freedom of information, as well as the rights to elections, non-discrimination, property, living in a healthy and safe environment, and the rights to health and education, and offers a set of recommendations on improvement of the human rights situation in the country

DDF and a group of civil society organizations [condemned](#) the violence against participants of the protests by police officers during the demonstrations in Yerevan on May 27, 2024. Reaffirming the calls for radical reforms within the police system, the civil society organizations demanded that the Office of the General Prosecutor and the Investigative Committee conduct independent and effective investigations into any apparent cases of human rights violations, humiliation of human dignity, torture, and ill-treatment, and hold police officers accountable for such violations. They also called on the Ministry of Internal Affairs of Armenia to respect the rights of peaceful protesters, refrain from using violence, excessive force, and other actions that undermine human dignity.

Իրավահավասարության ապահովման և խտրականությունից պաշտպանության մասին օրենքի նախագծում ներառականություն և ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների չափանիշներն ապահովելու նպատակով ԺՀՀ և խտրականության դեմ պայքարի և հանուն հավասարության կոալիցիան համագործակցում են Equal Rights Trust (Հավասար իրավունքների պաշտպանություն) կազմակերպության հետ, որը ճանաչված է աշխարհում որպես համապարփակ հավասարության օրենքների մշակման ոլորտում գործող առաջատար միջազգային անկախ փորձագիտական կազմակերպություն: Equal Rights Trust-ի փորձագետները Նոյեմբերին այցելել են Հայաստան՝ աշխատելու իրավահավասարության օրենքի մշակման աշխատանքներում ներգրավված կողմերի հետ: Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամում փորձագետները հանդիպել և բովանդակային [քննարկումներ են անցկացրել](#) հայաստանյան իրավապաշտպան կազմակերպությունների հետ, հավաքագրել են վերջիններիս առաջարկությունները, մտահոգությունները և կարծիքներն օրենքի նախագծի վերաբերյալ:

To ensure inclusivity and meet the United Nations human rights standards in the draft law on ensuring equality and protection against discrimination, DDF and Non-Discrimination and Equality Coalition have collaborated with the [Equal Rights Trust](#) (ERT), a leading independent international expert body in the field of developing comprehensive equality laws. Experts from the Equal Rights Trust [visited](#) Armenia in November to work with the parties involved in the development of the equality law. At DDF, the experts met with the Armenian human rights organizations and held substantive discussions, gathering their recommendations, concerns, and opinions regarding the draft law. Following the country visit, ERT experts provided commentaries and recommendations to the key state institutions and local civil society organizations on how to improve the draft equality law.

Քաղաքացիական հասարակության ավելի քան 2 տասնյակ կազմակերպությունների հետ համատեղ ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը [հայտարարություն](#) է մշակել «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մասին: Կազմակերպությունները նախագիծը գնահատել են խիստ խնդրահարույց, առաջարկել են այն հանել շրջանառությունից և անցկացնել համակողմանի քննարկումներ ոլորտային փորձագետների և հասարակական կազմակերպությունների հետ: Արդյունքում կառավարությունը նախաձեռնեց բազմակողմ քննարկումներ և, ընդունելով հասարակական կազմակերպությունների առաջարկությունները, նախագիծը հանեց շրջանառությունից:

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի աջակցությամբ Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանված անձինք ստացել են անվճար իրավաբանական աջակցություն: 2023թ. նոյեմբեր ամսից մինչև 2024թ. հոկտեմբեր Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը տրամադրել է շուրջ 2000 իրավական խորհրդատվություն Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանված անձանց: Բռնի տեղահանված արցախցիների սեփականության իրավունքի պաշտպանության նպատակով 185 դիմում է ուղարկվել Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան:

Իրավական աջակցությունը տրամադրվել է Երևան քաղաքում և Հայաստանի բոլոր մարզերում: Իրավախորհրդատվության արդյունքում պատրաստվել է 444 գրություն և 3 հայցադիմում, որոնք կարող են օգնել ՀՀ կառավարությանն ավելի արդյունավետ ու հասցեական պլանավորել և իրականացնել բռնի տեղահանված անձանց համար սոցիալական ծառայությունների տրամադրման համար ապագա ծրագրերը: Այս մասին ավելին՝ [այստեղ](#):

Together with more than two dozen civil society organizations, DDF has developed a [statement](#) regarding the draft law on amendments to the “Law on Freedom of Information” in Armenia. The organizations have assessed the draft as highly problematic, proposed removing it from circulation, and conducting comprehensive discussions with sectoral experts and civil society organizations. As a result, the government initiated multi-party discussions and, accepting the proposals from civil society organizations, withdrew the draft from circulation.

With the support of DDF, persons forcibly displaced from Nagorno-Karabakh have received free legal aid. From November 2023 to October 2024, the Helsinki Citizens’ Assembly-Vanadzor provided approximately 2,000 legal counseling to persons forcibly displaced from Nagorno-Karabakh.

To protect the property rights of forcibly displaced residents, 185 applications were sent to the European Court of Human Rights. Legal support was provided in Yerevan and all regions of Armenia. In the scope of legal aids, 444 letters and 3 lawsuits were prepared, which could help the Government of Armenia to plan and implement social programs for the displaced persons more effectively and accurately. More information can be found [here](#).

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը, «Իրավունքների պաշտպանություն առանց սահմանների» ՀԿ-ն, Թրանսփարենսի Ինթերնեշլ հակակոռուպցիոն կենտրոնը, Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը, Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամը և Մարդու իրավունքների միջազգային գործընկերությունը (IPHR) [համատեղ ղեկույց են ներկայացրել](#) ՄԱԿ-ի Խոշտանգումների դեմ կոմիտեին Ադրբեջանի Հանրապետության 5-րդ պարբերական ղեկույցի դիտարկմանն ընդառաջ: Ձեկույցը վերաբերում է խոշտանգումների կանխարգելման և դրանց դեմ պայքարի ուղղությամբ Ադրբեջանի պարտավորությունների կատարմանը, մասնավորապես հայերի նկատմամբ էթնիկ խտրականության հիմքով կատարված խոշտանգումների և դաժան վերաբերմունքի դեպքերին: Ձեկույցն ամբողջությամբ հասանելի է անգլերենով [այստեղ](#):

DDF, the “Protection of Rights Without Borders” NGO, the Transparency International Anti-Corruption Center, Helsinki Citizens’ Assembly-Vanadzor, the Law Development and Protection Foundation, and the International Partnership for Human Rights (IPHR) have jointly submitted a report to the United Nations Committee Against Torture in response to the 5th periodic report of the Republic of Azerbaijan. The report addresses the issues of Azerbaijan’s compliance with its obligations regarding the prevention and fight against torture, specifically focusing on cases of ethnically motivated torture and ill-treatment against Armenians. The full report is available in English [here](#).

Մեդիա և քաղաքացիական մասնակցություն

Հայաստանում խոսքի ազատության և քաղաքացիական մասնակցության առաջխաղացման համար ԺՀԴ սերտ համագործակցում է լրագրողների, համայնքային ակտիվիստների և մարդու իրավունքների պաշտպանների լայն ցանցի հետ, աջակցություն տրամադրում անկախ մեդիա հարթակներին, այդ թվում՝ մարզային լրատվամիջոցներին, հետաքննական լրագրության նախաձեռնություններին և քաղհասարակության համայնքային (grassroots) կազմակերպություններին:

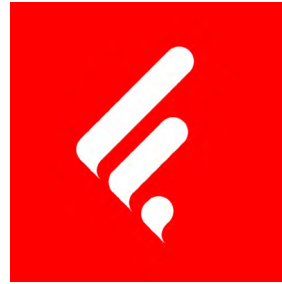
Այս հավաքական ջանքերը ծառայում են ժողովրդավարական արժեքների ամրապնդման, ապատեղեկատվության և հակաժողովրդավարական պատմույթներին հակազդման, մարդու իրավունքների, ժողովրդավարական սկզբունքների և արդյունավետ կառավարման մասին բովանդակության ստեղծման ու տարածման նպատակին:

Media and Civic Participation

In pursuit of advancing the freedom of expression and civic engagement in Armenia, the Democracy Development Foundation collaborates extensively with a robust network of journalists, community-based civic activists, and human rights advocates. This collaboration entails bolstering independent media platforms, including regional ones, as well as investigative journalism endeavors and grassroots civil society organizations.

These collective efforts serve to reinforce democratic values, counter disinformation and anti-democratic narratives, as well as foster evidence-driven content centered on human rights, democratic principles, and good governance.

2024թ. աշակցել ենք **Ֆակտոր** լրատվական հարթակին՝ իրականացնելու Հայաստանում հանրային քաղաքականության խնդիրների և քաղաքացիներին հետաքրքրող հարցերի ընդգրկուն, վերլուծական և անաչառ լուսաբանում: Ֆակտորը հարթակ է տրամադրում ներառական բանավեճերի համար և փաստերի վրա հիմնված լրատվական հաղորդումներ է հրապարակում արդի կարևոր իրադարձությունների վերաբերյալ՝ ուշադրության կենտրոնում պահելով անվտանգության, ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների, իրավունքների ու ժողովրդավարական արժեքների պաշտպանության հարցերը:

In 2024, DDF supported the **Factor** media platform in delivering impartial coverage of current national events, analyzing key public policy issues through stories and feature series, and organizing inclusive television debates. Factor provides a platform for inclusive debates and publishes fact-based news reports on current important events, with a focus on issues such as security, institutional reforms, the protection of rights, and democratic values.

Հիմնադրամի աջակցությամբ «Հանուն հավասար իրավունքների» կրթական կենտրոնն իրականացրել է **«Մեդիագրագետ և պաշտպանված համայնքներ»** ծրագիրը, որը միտված է եղել բարձրացնել Հայաստանի համայնքներում մեդիագրագիտության աստիճանը և ամրապնդել հանրության դիմակայունությունն ապատեղեկատվությանը: Ծրագրի շրջանակում Արարատի մարզի Ղուկասավան համայնքի միջնակարգ դպրոցում բացվել է մեդիագրագիտության և քաղաքացիական կրթության դասարան-ակումբը:

With the support of DDF, the “For Equal Rights” Educational Center implemented the **“Media Literacy and Protected Communities”** project, aimed at increasing the level of media literacy in communities across Armenia and strengthening the public’s resilience to disinformation. As part of the project, a media literacy and civic education classroom-club was opened at the secondary school in the village of Chukhasavan, Ararat marz.

2024թ.-ին աջակցել ենք «Իրագել քաղաքացիների միավորում» ՀԿ-ի «[Փաստերի ստուգման հարթակին](#)» նպաստելու ապատեղեկատվության դեմ պայքարին՝ թիրախավորելով ժողովրդավարական բարեփոխումների, մարդու իրավունքների, անվտանգության և խաղաղության, ինչպես նաև հանրային մասնակցության ոլորտները:

Հանրային լրագրության ակումբի [Մեդիա կենտրոն հարթակին](#) աջակցել ենք խթանելու բովանդակային երկխոսությունը Հայաստանում կարևոր խնդիրների շուրջ ուղիղ հեռարձակվող քննարկումների, հարցազրույցների, ասուլիսների և այլ հանրային միջոցառումների միջոցով: Ծրագիրն օգնել է ներկայացնել քաղաքացիական հասարակության դիրքորոշումը բարեփոխումների վերաբերյալ, ինչպես նաև ավելի խորը ընկալումներ ձևավորել մարդու իրավունքների պաշտպանության, անվտանգության, ժողովրդավարական արժեքների, սոցիալական արդարության և այլ հարցերի մասին:

Տրանսիայի դեսպանատան աջակցությամբ ԺՀՀ-ն խթանում է երկխոսությունը ռուս և ուկրաինացի լրագրողների և քաղհասարակության դերակատարների միջև, ովքեր Հայաստան են տեղափոխվել 2022 թվականին Ուկրաինայի դեմ սկսված պատերազմի հետևանքով: Նախաձեռնության շրջանակում ԺՀՀ-ն քննարկումների և նախագծերի հարթակ է ստեղծել՝ օգնելով այդ համայնքներին հաղթահարել ընդհանուր մարտահրավերները և համագործակցություն հաստատել հայ գործընկերների հետ: Այդ նպատակով [Ալիք մեդիա Արմենիա](#) ՀԿ-ին աջակցել ենք մեդիա հարթակ տրամադրել ՀՀ ներգաղթած լրագրողներին՝ լուսաբանելու Հարավային Կովկասի ընթացիկ զարգացումները ռուսալեզու լսարանի համար, ինչպես նաև դիմակայելու ավտորիտար քարոզչությանը և

Ի 2024, DDF supported the [Fact Investigation Platform](#), established by the “Union of Informed Citizens” NGO to contribute to the fight against disinformation, targeting areas such as democratic reforms, human rights, security and peace, as well as public participation.

DDF supported the [Media Center platform](#) of the Public Journalism Club to promote substantive dialogue on important issues in Armenia through live-streamed discussions, interviews, press conferences, and other public events. The program has helped present the civil society’s position on reforms, as well as foster deeper understanding of issues such as human rights protection, security, democratic values, social justice, and more.

With the support of the French Embassy, DDF is promoting dialogue between Russian and Ukrainian journalists and civil society actors relocated to Armenia in 2022 as a result of the war in Ukraine. As part of this initiative, DDF has created a platform for discussions and projects, helping these communities overcome common challenges and establish cooperation with Armenian counterparts. To this end, DDF supported the [Alik Media Armenia NGO](#) in providing a media platform for Russian journalists who have moved to Armenia, enabling them to cover ongoing developments in the South Caucasus for Russian-speaking audiences, as well as counter authoritarian propaganda and disinformation through fact-based media content. The Union of Informed Citizens has also received support to expose false and misleading narratives through [fact-checking](#), particularly focusing on content targeting various communities in Armenia and disseminated by both foreign and local media sources.

ապատեղեկատվությանը փաստերի վրա հենված մեդիա բովանդակության միջոցով: Իրազեկ քաղքացիների միավորումն էլ աջակցություն է ստացել [փաստերի ստուգման միջոցով](#) բացահայտելու կեղծ և ապակողմնորոշող պատմությունները, որոնք տարածվում են տարբեր արտաքին և տեղական լրատվական աղբյուրների կողմից՝ հատկապես ուշադրության տակ պահելով Հայաստանում ապրող տարբեր համայնքներին թիրախավորող նյութերը:

Լոռու և Տավուշի մարզերում 2024թ. մայիսին տեղի ունեցած հեղեղումներից անմիջապես հետո ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը հրատապ աջակցություն է տրամադրել այս մարզերում գործող կազմակերպություններին: Մասնավորապես, ԺՀՀ հրատապ կարգով դրամաշնորհ է տրամադրել **«Արտակարգ ալիք»** տեղեկատվական ՀԿ-ին՝ իրականացնելու «Դիմակայուն Տավուշ» ծրագիրը և բարձրացնելու Տավուշի մարզի բնակչության իրազեկվածության և դիմակայունության մակարդակն աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում՝ մարզին պատուհասած բնական աղետից հետո:

Immediately after the floods in the Lori and Tavush marzes in May 2024, the Democracy Development Foundation provided urgent support to civil society organizations operating in these regions. Specifically, DDF supported the **“Emergency Channel”** Information NGO to implement the “Resilient Tavush” program, aimed at raising the awareness and resilience of the Tavush region’s population in the area of disaster risk management.

Discussions and public lectures were organized in the four enlarged communities in Tavush province—[Ijevan](#), [Dilijan](#), [Noyemberyan](#), and Berd—engaging representatives from local self-government bodies, local NGOs, and youth centers. Reports were prepared and [broadcast](#) on “Tavush TV”.

Տավուշի մարզի 4 խոշորացված համայնքների կենտրոններում՝ [Իջևանում](#), [Դիլիջանում](#), [Նոյեմբերյանում](#) և Բերդում կազմակերպվել են դասընթացներ՝ ներգրավելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների, տեղական ՅԿ-ների, երիտասարդական կենտրոնների ներկայացուցիչներին, պատրաստվել են հաղորդումներ, որոնք [հեռարձակվել են](#) «Տավուշ Մեդիա» հեռուստատեսությամբ:

ԺՀ աջակցել է Ալավերդիում գործող «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն»-ին: Ծրագրի շրջանակում կենտրոնի հիմնած [«Քաղաքացու ձայն»](#) մեդիա-հարթակը ռեպորտաժների միջոցով վերհանել է աղետի հետևանքով առաջացած սոցիալ-տնտեսական, գյուղատնտեսական, ենթակառուցվածքային, բնապահպանական խնդիրները և դրանց հետևանքների վերացմանն ուղղված գործընթացների բացերը: Ծրագիրը համախմբել է Լոռու մարզում գործող քաղհասարակությանը, երիտասարդներին, ֆերմերներին աղետի գոտում հետևանքների վերացմանն ուղղված խնդիրների հանրայնացման և հետևանքների վերացմանն ուղղված շահերի պաշտպանության գործընթացների շուրջ:

Իջևանում գործող [«Քաղաքացիական երիտասարդական կենտրոն»](#) համայնքային զարգացման ՅԿ-ն ԺՀ աջակցությամբ իրականացնում է Իջևանի, Դիլիջանի, Նոյեմբերյանի տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ քրիեղեղի հետևանքների վերացմանը և աղետի գոտու համայնքների բնակիչների վնասների փոխհատուցմանն ուղղված ծախսերի մոնիտորինգ, որի արդյունքները ներկայացվելու են համայնքային քննարկումների և մարզում հանրային իրազեկվածության արշավի կազմակերպման միջոցով:

ՀՀ Տավուշի մարզում 2024թ. մայիսի 25-26-ը տեղացած հորդառատ անձրևներով պայմանավորված հեղեղումներից տուժած անձանց սոցիալական աջակցության և փոխհատուցման պետական ծրագրերի մոնիտորինգի

ԶԵԿՈՒՅՑ

DDF has supported the Community Mobilization and Support Center operating in Alaverdi. As part of the project, the center's [“Voice of the Citizen”](#) media platform through media reports has highlighted the socio-economic, agricultural, infrastructural, and environmental issues arising from the disaster. The program has brought together civil society, youth, and farmers in the Lori region to raise awareness about the issues related to disaster recovery and to advocate for the protection of interests aimed at mitigating the consequences.

With the support of DDF, the [“Civil Youth Center”](#) NGO in Ijevan is conducting monitoring of the expenditures related to the elimination of the consequences of the flood and compensation for damages to the residents of the disaster-affected communities in Ijevan, Dilijan, and Noyemberyan's local self-government bodies. The results will be presented through community discussions and a public awareness campaign organized in the region.

Սոցիալական արդարություն

ԺԶՀ-ն աշխատում է նպաստելու սոցիալական արդարությանը և հասարակության առավել մարգինալացված խմբերի համար հանրային առողջապահության և կրթության հասանելիությանը: Ի լրումն ցավամոքիչ (պալիատիվ) խնամքի և հոգեկան առողջության ոլորտներում լայնածավալ նախաձեռնություններին՝ ԺԶՀ հանձնառու է առաջ մղել առողջապահական ծառայությունների հավասար հասանելիության և մարդու իրավունքների հարգանքի վրա հենված մոտեցումը:

Մենք պայքարում ենք անհավասարության և խտրականության պրակտիկայի դեմ՝ աջակցելով դասավանդողների և առողջապահության ոլորտի աշխատողների իրազեկվածության և մասնագիտական պատրաստվածության բարձրացմանը: Մեր նպատակն է ստեղծել այնպիսի միջավայր, որտեղ սոցիալական արդարության հիմնախնդիրներն արդյունավետ կլուծվեն՝ երաշխավորելով հավասար հնարավորություններ, ներառականություն և մարդու իրավունքների մասին իրազեկվածություն:

Social Justice

The Democracy Development Foundation endorses social justice and equitable access to vital social services for the most marginalized segments of society, particularly in the realms of vital social services such as public health and education. In addition to expansive initiatives related to palliative care and mental health, DDF is committed to fostering a human rights-based approach and equal access to healthcare services particularly within the universal health coverage framework.

DDF addresses inequalities, prejudices, and discriminatory practices, by enhancing the competence and awareness of professional groups, particularly educators and health workers. The goal is to create an environment where social justice issues are effectively addressed, ensuring equal opportunities, inclusivity, and awareness of human rights principles.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը մի շարք հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ Առողջապահության նախարարությանն է [Ներկայացրել](#) առաջարկությունների փաթեթ Առողջության համապարփակ ապահովագրության մասին օրենքի նախագծի վերաբերյալ:

Հիմնադրամի նախաձեռնությամբ կայացել է էլեկտրոնային առողջապահության համակարգի մասին [քննարկում](#), որին մասնակցել են Առողջապահության ազգային ինստիտուտի, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ ու առողջապահության ոլորտի մասնագետներ:

Քննարկման արդյունքում մշակվել է [առաջարկությունների փաթեթ](#), որը ներկայացվել է ՀՀ առողջապահության նախարարություն՝ ոլորտում հետագա բարեփոխումներ իրականացնելու նպատակով: Հիմնադրամի աջակցությամբ մշակվել է էլեկտրոնային առողջապահական համակարգի վերաբերյալ քաղաքականության [համառոտագիր](#), որում տեղ են գտել ոլորտի հիմնական մարտահրավերները օրենսդրական, տվյալների հավաքագրման գաղտնիության, ռեգիստրների վարման, նոր տեխնոլոգիաների կիրառման, հավելվածի գործարկման, հեռաբժշկության և այլ հարցերի հետ կապված: Ներկայացված են նաև լուծման ուղղությամբ առաջարկությունները, որոնք ուղարկվել են ոլորտի պատասխանատու կառույցներին:

In collaboration with a number of civil society organizations, DDF has submitted a package of recommendations to the Ministry of Health regarding the draft law on Comprehensive Health Insurance.

With the initiative of DDF, a [discussion](#) on the electronic health care system was held, with the participation of representatives from the National Institute of Health, civil society organizations, and health care professionals.

As a result of the discussion, a [package of recommendations](#) was developed and submitted to the Ministry of Health of Armenia, aimed at further reforms in the sector. With the support of the Foundation, a policy brief on the Electronic Health Care System was developed, which addresses the main challenges in the sector, including issues related to legislation, data privacy, registry management, the application of new technologies, the launch of applications, and other matters. The brief also presents proposed solutions, which have been sent to the authorities in the sector.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամն աջակցել է [«Իրական Աշխարհ, Իրական Մարդիկ»](#) հասարակական կազմակերպությանը՝ բարելավելու պալիատիվ օգնության ծառայությունների և հիմնական դեղամիջոցների հասանելիությունը կյանքի տևողությունը սահմանափակող հիվանդություններով ապրող պացիենտների համար: Այդ նպատակով կազմակերպությունը իրականացրել է մշտադիտարկման այցեր պոլիկլինիկաներ՝ իրավունքների խախտումները փաստագրելու նպատակով: Առողջապահական ծառայություններ մատուցողների շրջանում իրականացվել են պալիատիվ խնամքի ջատագովության հմտությունների զարգացմանն ուղղված դասընթացներ: Բուժաշխատողներին, պացիենտներին և նրանց հարազատներին տրամադրվել են իրավական և բժշկական խորհրդատվություն: Հայաստանում պալիատիվ օգնության ծառայությունների որակը բարելավելու նպատակով առաջարկություններ են մշակվել և կներկայացվել ՀՀ առողջապահության նախարարություն:

We supported the “[Real World, Real People](#)” NGO in improving access to palliative care services and essential medications for patients living with life-limiting illnesses. To achieve this, the organization has conducted regular monitoring visits to polyclinics with the aim of documenting patients’ rights violations. Training sessions have been held for healthcare providers to develop advocacy skills for palliative care. Legal and medical consultations have been provided to healthcare professionals, patients, and their families. Recommendations have been developed to improve the quality of palliative care services in Armenia and will be presented to the Ministry of Health of the Republic of Armenia.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը և «Կրթություն և համերաշխություն» արհմիությունը, ՀՀ-ում Էստոնիայի դեսպանատան աջակցությամբ, իրականացնում են [«Սոցիալական արդարությունը և էթիկայի նորմերը դպրոցներում»](#) ծրագիրը, որի նպատակն է հետազոտել դպրոցներում էթիկական խնդիրները սոցիալական արդարության տեսանկյունից և նպաստել բարեվարքության պատշաճ նորմերի կիրառմանը հանրակրթական հաստատություններում: Ծրագրի շրջանակում Հայաստանում հյուրընկալել ենք Տարտուի համալսարանի էթիկայի կենտրոնի փորձագետներին, որոնք աշխատանքային քննարկում ունեցան ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության, հանրակրթության ոլորտի չափառուների և փորձագիտական խմբերի հետ՝ ներկայացնելով կրթության ոլորտում սոցիալական արդարություն երաշխավորելու Էստոնիայի հաջողված փորձը: Փորձագետները հյուրընկալվեցին Նան Առաքին ալիքի «Առավոտ Լուսո» [հաղորդմանը](#):

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը [հանդես է եկել](#) «Կրթական համաժողով 2024»-ի համաժողովի գործընկերը: Համաժողովը կազմակերպվել էր մասնակցային դպրոց կրթական հիմնադրամի կողմից: Հինգ պանելային քննարկումների ընթացքում անդրադարձ եղավ այնպիսի թեմաների, ինչպիսիք են Նոր չափորոշիչի ներդրման առաջընթացը, բազմակարծիք, մասնակցային և ներառական միջավայրը, կրթական համակարգի սոցիալական արդարությունը, կրթական արդյունքներն ու դրանց գնահատումը, կրթական քաղաքականությունը և ֆինանսավորումը:

DDF and the “Education and Solidarity” Trade Union, with the support of the Embassy of Estonia, are implementing the [“Social Justice and Ethical Standards in Schools”](#) project. The goal of the project is to examine ethical issues in schools from the perspective of social justice and to promote the proper application of ethical norms in public educational institutions. As part of the program, we hosted experts from the Ethics Center of the University of Tartu in Armenia. They held a working discussion with the Ministry of Education, Science, Culture, and Sports of Armenia, stakeholders in the general education sector, and expert groups, presenting Estonia’s successful experience in promoting social justice in education. The experts were also hosted on the First Channel’s [“Aravot Lusó”](#) program.

DDF participated as a partner in the “Educational Conference 2024,” organized by the Participatory School Educational Foundation. During the five panel discussions, topics such as the progress of the implementation of the new curriculum, the creation of a pluralistic, participatory, and inclusive environment, social justice in the education system, educational outcomes and their assessment, as well as educational policy and funding, were addressed.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի և CommsHub հիմնադրամի աջակցությամբ «Փոփոխությունների թատրոն» մշակութային հասարակական կազմակերպությունն Արարատի, Կոտայքի և Սյունիքի մարզերի դպրոցներում [բեմադրել է 6](#) ներկայացում դպրոցական բուլինգի կանխարգելման մասին: Ինտերակտիվ ներկայացումը դիտել են ընդհանուր առմամբ շուրջ 500 աշակերտներ, այդ թվում Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանված երեխաները:

Ներկայացումների բեմադրման նպատակն էր դպրոցահասակ երեխաներին հաղորդակից դարձնել մարդու իրավունքներին, խրախուսել դրսևորել հարգալից վերաբերմունք հասակակիցների ու դպրոցական ընկերների հանդեպ, զերծ մնալ բուլինգի դրսևորումներից:

Ներկայացման և նախաձեռնության մասին դիտեք Factor TV-ի ռեպորտաժը [այստեղ](#):

With the support of DDF and the CommsHub Foundation, the “Theater of Change” cultural NGO [staged](#) 6 performances on school bullying prevention in schools across the Ararat, Kotayk, and Syunik regions. The interactive performances were watched by a total of around 500 students, including children displaced from Nagorno-Karabakh.

The goal of the performances was to raise awareness among school-aged children about human rights, encourage respectful behavior towards peers and schoolmates, and promote the avoidance of bullying behaviors.

For more information on the performance and the initiative, watch the report on Factor TV [here](#):

Խաղաղություն և անվտանգություն

Խաղաղության և անվտանգության մեր նպատակն ունի երկու բաղադրիչ. այն ներառում է պայքար մարդու իրավունքների խախտումների դեմ հակամարտության համատեքստում և նախաձեռնողականություն հակամարտության վերափոխմանն ուղղված հասարակական ջանքերում: ԺԶՀ հավաքագրում և ներկայացնում է փաստեր Հայաստանի և Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչության դեմ պատերազմական հանցագործությունների և մարդու իրավունքների խախտումների մասին՝ հետամուտ լինելով պատասխանատվության այդ հանցագործությունների համար:

Միաժամանակ մենք ձգտում ենք ստեղծել հարթակներ, որտեղ կարող են բաց քննարկվել տարբեր հեռանկարներ, մտքեր ու կարծիքներ՝ գտնելու կայուն լուծումներ արժանապատիվ խաղաղության համար: Մասնակցային գործընթացների միջոցով մենք նպաստում ենք հակամարտության դինամիկայի վերափոխմանը և ճանապարհի հարթում մարդու իրավունքների վրա հիմնված կայուն խաղաղության կառուցման ջանքերի համար:

Peace and Security

The Democracy Development Foundation's peace and security objective is twofold: it entails tackling human rights violations amid conflict contexts and proactively participating in societal efforts towards conflict transformation. We document and report the human rights violations and war crimes against the populations of Armenia and Nagorno-Karabakh, pursuing accountability for these transgressions.

Concurrently, we seek to create spaces where diverse perspectives can be openly discussed, grievances addressed, and sustainable solutions for a dignified peace explored. Through strategic interventions and participatory processes, DDF contributes to the transformation of conflict dynamics and paves the way for human rights-based approaches in peacebuilding efforts.

Fact-Finding Report Summary

Why Are There No Armenians in Nagorno-Karabakh?

IPHR

International
Partnership
for Human Rights

Democracy
Development
Foundation

Protection of Rights
Without Borders NGO

TRUTH HOUNDS

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը, **Freedom House** միջազգային իրավապաշտպան կազմակերպության, International Partnership for Human Rights-ի, Յելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակի, Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամի, «Իրավունքների պաշտպանություն առանց սահմանների» և Truth Hounds կազմակերպությունների հետ համատեղ կազմել և հրապարակել է [«Ինչո՞ւ Լեռնային Ղարաբաղում հայեր չկան»](#) փաստահավաք զեկույցը: Զեկույցը փաստում է, որ Ադրբեջանը միտումնավոր և հաշվարկված գործողությունների միջոցով ենթարկել է Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչությանը բռնի տեղահանման և էթնիկ զտման:

Վկաների հետ երեք հարյուր երեսունից ավել խորքային հարցազրույցների ընթացքում արձանագրվել են Ադրբեջանի իշխանությունների կողմից մարդու իրավունքների, միջազգային մարդասիրական իրավունքի և միջազգային քրեական իրավունքի նորմերի կոպտագույն խախտումներ: Զեկույցը ներկայացվել է ԺԶՀ և գործընկերների կողմից տարբեր երկրներ և միջազգային իրավապաշտպան կազմակերպություններ ջատագովության այցերի ժամանակ: Զեկույցը հասանելի է [այստեղ](#):

DDF, in collaboration with the international human rights organization **Freedom House**, the International Partnership for Human Rights, the Helsinki Civil Assembly Vanadzor Office, the Law Development and Protection Foundation, “Protection of Rights Without Borders,” and Truth Hounds, has compiled and published the fact-finding report titled [“Why Are There No Armenians in Nagorno-Karabakh?”](#)

The report documents that Azerbaijan, through deliberate and calculated actions, subjected the Armenian population of Nagorno-Karabakh to forced displacement and ethnic cleansing. With more than 230 in-depth interviews with witnesses, the report reveals severe violations of human rights, international humanitarian law, and international criminal law norms by Azerbaijan. The report has been presented by DDF and its partners during advocacy visits to various countries and international human rights organizations. The report is available [here](#).

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը (ԺՀՀ), Freedom House իրավապաշտպան կազմակերպությունը և International Partnership for Human Rights-ը Վարշավայում՝ ԵԱՀԿ մարդու իրավունքների համաժողովի շրջանակում, կազմակերպել էին **հատուկ միջոցառում**, որի ընթացքում միջազգային համայնքին են ներկայացրել Լեռնային Ղարաբաղի քաղաքացիական բնակչության դեմ Ադրբեջանի գործած հանցագործությունների ապացույցները:

DDF, Freedom House, and the International Partnership for Human Rights **organized** a special event in Warsaw during the OSCE Human Rights Conference, where they presented evidence of crimes committed by Azerbaijan against the civilian population of Nagorno-Karabakh to the international community.

Հիմնադրամի Արդարադատություն և մարդու իրավունքներ ծրագրերի ղեկավարը **Ելույթ է ունեցել** Վարշավայում ընթացող ԵԱՀԿ ժողովրդավարական հաստատությունների և մարդու իրավունքների գրասենյակի (ԺՀՄԻԳ) մարդու իրավունքների ամենամյա համաժողովում, որտեղ խոսել է Ադրբեջանում վատթարացող քսենոֆոբիայի և հայերի նկատմամբ ստեղծված դրսևորումների մասին:

The Foundation's Justice and Human Rights Program Director **delivered a speech** at the annual human rights conference of the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) in Warsaw, where they spoke about the worsening xenophobia in Azerbaijan and the manifestations of hatred against Armenians.

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի աջակցությամբ «Ռեգիոն» հետազոտական կենտրոնն ուսումնասիրել է, թե որքանով է հայ-ադրբեջանական համատեքստն օգտագործվել 2024թ.-ին Ադրբեջանում և Ռուսաստանում կայացած նախագահական ընտրությունների ժամանակ: Նախագիծն ուսումնասիրել է սոցիալական ցանցերում և առցանց այլ հարթակներում 2 երկրների թեկնածուների, հասարակական և քաղաքական գործիչների և փորձագիտական համայնքների խոսույթները քարոզարշավի ընթացքում: Ուսումնասիրության արդյունքները հասանելի են անգլերեն և ռուսերեն լեզուներով [այստեղ](#):

Հայկական ուսումնասիրությունների «ԱՆԻ» կենտրոնը ԺԶՀ աջակցությամբ նկարահանել է ֆիլմաշար պատմական բեկումնային ժամանակաշրջանի՝ 1918-1922 թթ. տեղի ունեցած զարգացումների վերաբերյալ: Ֆիլմաշարը նպաստում է պատմաքաղաքական բարդ հարցերի շուրջ կառուցողական և տեղեկացված քննարկումների կայացմանը: Ֆիլմաշարի առաջին՝ [«Հայերը և թուրքերը՝ 1918-1921. Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրումը»](#) անվանումը կրող ֆիլմն արդեն հասանելի է դիտողներին:

With the support of DDF, the “Region” Research Center has studied how the Armenian Azerbaijani context was used during the 2024 presidential elections in Azerbaijan and Russia. The project examined the discourse of candidates, public and political figures, and expert communities from both countries during the election campaigns on social media and other online platforms. The results of the study are available in English and Russian [here](#).

ARMENIAN-AZERBAIJANI
CONTEXT IN THE
PRESIDENTIAL ELECTIONS
OF AZERBAIJAN AND RUSSIA

With the support of the Democracy Development Foundation, the “ANI” Center for Armenian Studies has produced a documentary series on the historical period of 1918-1922. The series contributes to fostering constructive and informed discussions on complex historical and political issues. The first film of the series, titled [“Armenians and Turks: 1918-1921. The Founding of the Republic of Armenia”](#), is now available for viewers.

Խաղաղության երկխոսություն ՅԿ-ին աջակցել ենք ուսումնասիրելու և մշտադիտարկելու ՅԶ գինված ուժերում մարդու իրավունքների վիճակը և ՅԶ կառավարության կողմից նախագծված 2023-2024 թվականների գործողությունները՝ թիրախավորելով պաշտպանության ոլորտում կյանքի իրավունքի պաշտպանությունը: Հիմնադրամի աջակցությամբ կազմակերպությունը պատրաստել է «[Ձինված ուժերում կյանքի իրավունքի ապահովման քայլերի ձեռքբերումներն ու բացթողումները](#)» թեմայով զեկույցը:

DDF supported the Peace Dialogue NGO in monitoring the human rights situation in the Armed Forces of Armenia and the actions proposed by the Armenian government for 2023-2024, specifically targeting the protection of the right to life in the defense sector. The organization has prepared a report [“Achievements and Gaps in Ensuring the Right to Life in the Armed Forces.”](#)

Անվտանգային քաղաքականության [հետազոտական կենտրոնին](#) աջակցել ենք իրականացնելու ծրագիր՝ խթանելու Հայաստանի դիմադրողականությունը, ժողովրդավարությունն ու ինքնիշխանությունն ազգային անվտանգության հարցերի շուրջ դիվանագիտական և քաղաքացիական հասարակության ներգրավվածությունը բարձրացնելու, պետական քաղաքականությունը անկախ վերլուծություններով ուժեղացնելու, ինչպես նաև մամուլում պետական նշանակության հարցերի շուրջ լուսաբանում տարածելու միջոցով:

DDF supported the [Security Policy Research Center](#) in implementing a program aimed at enhancing Armenia’s resilience, democracy, and sovereignty by increasing the involvement of diplomacy and civil society in national security issues, strengthening state policy through independent analyses, and promoting coverage of state-level issues in the media.

ՆՈՐ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

NEW INITIATIVES

Հոգեկան առողջության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրի մեկնարկը

Հունվարին տրվեց [հոգեկան առողջության բարելավմանը միտված եռամյա նախաձեռնության](#) մեկնարկը: Եվրամիության ֆինանսավորմամբ իրականացվող «**Իրավունքներ, ծառայություններ, մասնակցություն**» **Հայաստանում հոգեկան առողջության համապարփակ շրջանակի խթանում»** ծրագրի հիմնական նպատակն է նպաստել Հայաստանում հասանելի, ներառական հոգեկան առողջության ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ իրավական շրջանակի մշակմանը և մեխանիզմների ներդրմանը, ինչպես նաև հոգեկան առողջության վերաբերյալ հանրային ընկալման փոփոխությանը:

Launch of a three-year project on mental health

A new three-year initiative aimed at improving mental health was launched in January 2024. The primary objective of the EU-funded project, “[Rights, Services, Participation: Fostering a Comprehensive Mental Health Framework in Armenia](#),” is to support the development of a legal framework necessary for providing accessible and inclusive mental health services, introducing relevant mechanisms, and changing public perceptions about mental health.

2 միլիոն եվրո բյուջե ունեցող այս ծրագիրն իրականացվում է Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանադորի գրասենյակի, Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի, «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների օրակարգ» իրավապաշտպան ՀԿ-ի և Հոգեկան առողջության հայկական ասոցիացիայի գործընկերությամբ:

«Մարդու իրավունքները փախստականների հետ և նրանց համար» ծրագիր

Եվրամիության աջակցությամբ 2024թ.-ից նույնբերից Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը, Փախստականների հարցերով էստոնական խորհրդի, Ընդդեմ կանանց նկատմամբ բռնության կոալիցիայի և Զըմիթ Գլոբլ կազմակերպության հետ համատեղ իրականացնում է «[Մարդու իրավունքները փախստականների հետ և նրանց համար](#)» եռամյա ծրագիրը: Այն ուղղված է Լեռնային Ղարաբաղի փախստականների աջակցմանն ու հզորացմանը, նրանց իրավունքների մասին գիտելիքի և իրազեկվածության բարձրացմանը, փախստականների համար նախատեսված ծառայությունների և հնարավորությունների մասին տեղեկատվության հասանելիության ապահովմանը:

The EUR 2 million project is being implemented by the Helsinki Citizens' Assembly-Vanadzor, the Democracy Development Foundation, the "Disability Rights Agenda" NGO, and the Armenian Mental Health Association.

“Human Rights for and with Refugees” project

With the support of the European Union, starting from November 2024 Democracy Development Foundation, Estonian Refugee Council, Coalition to Stop Violence Against Women, and Commit Global are jointly implementing the “Human Rights for and with Refugees” [project](#). The project focuses on empowering refugees by providing essential knowledge about their rights, addressing vulnerabilities, and improving access to user-friendly resources on their entitlements and opportunities.

ԳՈՐԾՆՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆՈՒՆ ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը համախմբում է քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններին զարգացնելով ԶՀԿ-ների ամուր դաշինքներ՝ ի շահ Հայաստանի քաղաքացիների:

Հիմնադրամը համակարգում է **«Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության»** նախաձեռնությունը, որն այս պահին միավորում է ավելի քան երկու տասնյակ կազմակերպությունների: Գործընկերությունը ձևավորվել է քաղաքացիական հասարակության մի շարք շահագրգիռ դերակատարների կողմից երկրի սոցիալական և քաղաքական ոլորտներում առկա մարտահրավերներին, զարգացումներին և հնարավորություններին ժամանակին արձագանքելու նպատակով:

Գործընկերների ցանցին կարող եք ծանոթանալ [այստեղ](#):

PARTNERSHIP FOR OPEN SOCIETY

The Democracy Development Foundation brings together civil society organizations by developing strong alliances among CSOs for the benefit of the citizens of Armenia.

The Foundation coordinates the **“Partnership for an Open Society”** initiative, which currently unites more than two dozen organizations. The partnership has been formed by a number of concerned civil society actors to respond in a timely manner to the challenges, developments, and opportunities in the country’s social and political sectors.

You can learn more about the partners network [here](#).

ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՅՆԵՐ GRANTS

2024 թվականին
Ժողովրդավարության
զարգացման հիմնադրամը
տրամադրել է

In 2024, the Democracy
Development Foundation
provided

43 ԴՐԱՄԱՇՆՈՐ
GRANTS

24
19

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ
CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS

ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐՈՒՄ ՆԵՐՔՐԱԿԱԾ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՓՈՐՁԻ
ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐՄՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ

PROFESSIONALS FOR THE EXCHANGE OF EXPERTISE AND FURTHER
CAPACITY DEVELOPMENT

2024 թ.-ին տրամադրված բոլոր
դրամաշնորհների ընդհանուր
գումարը կազմել է

The total amount of grants
awarded in 2024

\$745,224
€661,431

\$695,714

€661,431

\$49,510

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
TO ORGANIZATIONS

ԱՆՇԱՏՆԵՐԻՆ
TO INDIVIDUALS

ԺՀՀ տրամադրած դրամաշնորհները
ներկայացված են հիմնադրամի կայքում՝
Դրամաշնորհների ցանկ 2024 բաժնում:

The list of grants provided by DDF is
available on the Foundation's website
in the Grant List 2024 section.

ԶԵԿՈՒՅՑՆԵՐ ԵՎ ՅՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

2024 թ.-ին ԺԶԴ-ն հեղինակել և/կամ միացել է հետևյալ զեկույցներին, հայտարարություններին ու կարծիքներին.

- [Շրջանառությունից հանել տեղեկատվության ազատության մասին օրենքի նախագիծը](#)
- [Կարծիք. Անձի իրավական վիճակը վատացնող դրույթները չպետք է հետադարձ ուժ ունենան](#)
- [Առաջարկ սեպտեմբերի 19-ի պատերազմական գործողությունների հետևանքով զոհերի, անհայտ կորածների ընտանիքներին և հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց աջակցության ծրագիր հաստատելու մասին](#)
- [Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունները համերաշխություն են հայտնել Վրաստանի քաղաքացիական հասարակությանը](#)

REPORTS AND PUBLICATIONS

In 2024, the Democracy Development Foundation has authored and/or contributed to the following reports, statements, and opinions:

- [Withdraw from circulation the draft law on freedom of information](#)
- [Opinion: Provisions that worsen a person's legal status should not have retroactive effect](#)
- [Proposal to establish a support program for the families of victims, missing persons, and individuals with disabilities caused by the September 19 military actions](#)
- [Civil society organizations of Armenia have expressed solidarity with the civil society of Georgia](#)

- [ՀԿ-ները դատավարության մասնակիցների իրավունքների անհամաչափ սահմանափակման ռիսկեր են տեսնում](#)
- [NGOs see risks of disproportionate restrictions on the rights of participants in the trial](#)
- [Հայտարարություն ոստիկանության գործողությունների վերաբերյալ](#)
- [Statement regarding police actions](#)
- [Քաղհասարկության մի խումբ կազմակերպությունների հայտարարությունը Հայաստան – ԵՄ վիզա ազատականացման գործընթացի վերաբերյալ](#)
- [Statement by a group of civil society organizations on Armenia-EU visa liberalization process](#)
- [Քաղաքականության համառոտագիր «Բնապահպան ակտիվիստների ճնշումը Հայաստանում»](#)
- [Policy Brief: Suppression of Environmental Activists in Armenia](#)
- [Հայաստանի քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների կողմից ՄԱԿ-ի Կլիմայի փոփոխության մասին շրջանակային կոնվենցիայի կողմերին և COP29 նստաշրջանի մասնակիցներին](#)
- [Call from Armenia's civil society organizations to the Parties of the UN Framework Convention on Climate Change and the participants of the COP29 session](#)
- [Քաղհասարակության մի խումբ կազմակերպություններ պահանջում են չեղարկել Ալեքսանդր Սիրունյանի՝ ԲԴԽ անդամի թեկնածության որոշումը](#)
- [A group of civil society organizations demands the cancellation of Alexander Sirunyan's candidacy for the position of member of the Judicial Council](#)

ԺԶՀ աջակցությամբ ստեղծված ֆիլմեր եվ հոդվածներ

ԺԶՀ առաջնորդությամբ իրականացվող «Արդարացի դատախիզական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում պատրաստվել են մի շարք լրագրողական հոդվածներ և տեսաֆիլմեր, որոնք ներկայացնում ենք ստորև.

- [«Նախաքննական ու վերահսկողական ինչ բացեր է ի ցույց դնում «Ջրականի գումարտակի գործը»](#)
- [Հակակոռուպցիոն դատարան. խնդիրներ, բարեվարքություն, արդյունավետություն](#)
- [Բարեփոխումների հակառակ կողմը՝ խաղաղ պայմաններում մահացած զինծառայողների գործերի ձգձգում, չբացահայտում. ի՞նչ են խոստանում և պնդում պետական մարմինները](#)
- [«Նոր քրեական օրենսգիրք, հին սովորույթներ. ինչո՞ւ է Հայաստանի արդարադատության համակարգը կառչած կալանքից](#)

Films and articles created with the DDF support

Under DDF coordination, within the framework of the “Integrity of Justice Reform” project, several journalistic articles and video films have been prepared, which we present below.

- [“What Gaps in Pre-trial and Supervisory Procedures are Exposed by the Jrakani Battalion Case?”](#)
- [Anti-corruption Court: Problems, Integrity, Efficiency](#)
- [The Opposite Side of Reforms: Delay and Failure to Solve the Cases of Soldiers Who Died in Peaceful Conditions - What Do State Bodies Promise and Insist On?](#)
- [“New Criminal Code, Old Habits: Why is Armenia’s Judicial System Stuck on Detention?”](#)

Հանրային լրագրության ակումբի [«Ոստիկանության բարեփոխումների «Էվոլյուցիան»](#)» ֆիլմն անդրադառնում է ոստիկանության կողմից փաստաբանների նկատմամբ բռնության դեպքերին: Ֆիլմը նկարահանվել է «Արդարացի դատաիրավական բարեփոխումներ» ծրագրի շրջանակում:

The [“Evolution of Police Reforms”](#) film by the Public Journalism Club addresses cases of violence against lawyers by the police. The film was created within the framework of the “Integrity of Justice Reform” project.

Անի կենտրոնը ԺԶՀ աջակցությամբ նկարահանել է [«Հայերը և թուրքերը՝ 1918-1921. Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրումը»](#) ֆիլմը:

The ANI Center, with the support of DDF, has produced the film [“Armenians and Turks: 1918-1921. The Founding of the Republic of Armenia.”](#)

ԺԶՅ մասին հրապարակումները մեդիայում

Հարցազրույցներ, ռեպորտաժներ, հաղորդումներ և հոդվածներ

- Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի գործունեության մեկ տարին ԺԶՅ տնօրեն **Նաիրա Սուլթանյան** ամփոփել է Մեդիամաքս-ի «Կարմիր թել» հաղորդման [հարցազրույցում](#), որտեղ ներկայացրել է ԺԶՅ առաքելությունը, արժեքներն ու գաղափարախոսությունը, ինչպես նաև խոսել Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության դերի և ընկալումների մասին:
- Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի ծրագրերի ավագ ղեկավար **Տաթևիկ Խաչատրյանը** հյուրընկալվել է «[Դիլեմա. Անվտանգություն և Ժողովրդավարություն](#)» փոդքասթին:
- «Ա1+»-ի հեռուստատաղավարում «[Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձում. Ի՞նչ արդյունք ունենք օրենքի կիրառումից երեք տարի անց](#)» բանավեճին մասնակցում է Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի ծրագրերի ավագ ղեկավար Տաթևիկ Խաչատրյանը:

Media about DDF

Interviews, reportages, programms and articles

- The work carried out by DDF is summarized by its Director, **Naira Sultanyan**, in an interview on Mediamax's "[Red Thread](#)" program, where she presented the mission, values, and ideology of the Foundation, as well as discussed the role and perceptions of civil society in Armenia.
- The DDF Senior Program Manager **Tatevik Khachatryan** was a guest on the "[Dilemma: Security and Democracy](#)" podcast.
- In the **A1+** TV studio, the debate "[Confiscation of Assets of Illegal Origin: What Results Do We Have Three Years After the Implementation of the Law](#)" features the Senior Program Manager of DDF, Tatevik Khachatryan.

- Երեւանում կայացած «[Մարդու իրավունքների վիճակը Ոստիկանության բարեփոխումների համատեքստում](#)» թեմայով հանրային քննարկմանը ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի ծրագրերի ավագ ղեկավար Տաթևիկ Խաչատրյանը ներկայացրել է քաղհասարակության տեսակետները ոստիկանության բարեփոխումների նոր ռազմավարության մշակման աշխատանքների վերաբերյալ
- Ո՞րն է քաղհասարակության դերը Հայաստան-ԱՄՆ ռազմավարական երկխոսության համատեքստում: Ինչպե՞ս հայ-ամերիկյան ռազմավարական երկխոսությունը կարող է նպաստել Հայաստանում ժողովրդավարական ինստիտուտների ամրապնդմանը: Առաջին Ալիքի «Լուրեր» հաղորդմանը հարցազրույցում այս հարցերին է [անդրադարձնում](#) ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի տնօրեն Նաիրա Սուլթանյանը:
- Առաջին ալիքի «Լուրեր» հաղորդման [անդրադարձը](#) ԺՀՀ և գործընկերների պատրաստած «Ինչու Լեռնային Ղարաբաղում հայեր չկան» փաստահավաք զեկույցին:
- Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի ծրագրերի ավագ ղեկավար Տաթևիկ Խաչատրյանը [մասնակցությունը](#) ՀՀ Սփյուռքի հանձնակատարի գրասենյակի կողմից կազմակերպված Համաշխարհային հայկական գագաթնաժողովին:
- ԺՀՀ ծրագրերի ավագ ղեկավար Տաթևիկ Խաչատրյանը [խոսել](#) է Առաջին Ալիքի հետ Հայաստան-ԵՄ վիզա ազատականացման համար անհրաժեշտ նախապայմանների և այս գործընթացում քաղհասարակության մասնակցության և դերի մասին:
- At the public discussion held in Yerevan on the topic “[The State of Human Rights in the Context of Police Reforms](#),” Tatevik Khachatryan, Senior Program Manager of DDF, presented the civil society’s views on the development of the new strategy for police reforms.
- “What is the role of civil society in the context of the Armenia-U.S. strategic dialogue? How can the Armenia-U.S. strategic dialogue contribute to strengthening democratic institutions in Armenia?” These questions are addressed by the Director of DDF, **Naira Sultanyan**, in an [interview](#) on **First Channel’s “News” program**.
- The “News” program on First Channel covered the “Why Are There No Armenians in Nagorno-Karabakh” fact-finding report [presentation](#) by DDF and its partners.
- The Senior Program Manager of DDF Tatevik Khachatryan [participated](#) in the World Armenian Summit organized by the Office of the Commissioner for Diaspora Affairs of Armenia.
- The Senior Program Manager of DDF Tatevik Khachatryan [discussed](#) with First Channel the necessary prerequisites for Armenia-EU visa liberalization and the role and participation of civil society in this process.

- Ի՞նչ դեր ունի հանրային դիվանագիտությունը ՀՀ ժողովրդավարացման համար: Ինչո՞ւ է կարևոր Միացյալ Թագավորության հետ դիվանագիտական կապերի խորացումը Հայաստանի համար: «Դիլեմա» հաղորդաշարի թողարկմանը այս հարցերը [վերլուծում](#) են ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի (ԺՀՀ) տնօրեն Նաիրա Սուլթանյանը, ԺՀՀ ծրագրերի ավագ ղեկավար Տաթևիկ Խաչատրյանը և «Անվտանգային քաղաքականության հետազոտական կենտրոնի» ղեկավար Արեգ Քոչինյանը:
- Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի Արդարադատության և մարդու իրավունքների ծրագրի ղեկավար Արփի Հարությունյանը «Ինչո՞ւ Լեռնային Ղարաբաղում հայեր չկան» փաստահավաք զեկույցի մասին [գրուցել](#) է լրագրող, Aliq Media Armenia/Ալիք մեդիա Հայաստան-ի գլխավոր խմբագիր Թաթուլ Հակոբյանի հետ:
- What role does public diplomacy play in the democratization of Armenia? Why is deepening diplomatic ties with the United Kingdom important for Armenia? These questions are [discussed](#) by Naira Sultanyan, Director of DDF, Tatevik Khachatryan, Senior Program Manager of DDF, and Areg Kochinyan, Director of the Security Policy Research Center in the episode of the “Dilemma” program.
- Arpi Harutyunyan, Justice and Human Rights Program Portfolio Manager at DDF, [discussed](#) the “Why Are There No Armenians in Nagorno-Karabakh” fact-finding report with journalist and Editor-in-Chief of Aliq Media Armenia Tatul Hakobyan.

Ժողովրդավարության
զարգացման
հիմնադրամ

ԿԱՊ ՄԵՋ ԴԵՏ

Հարցերի և համագործակցության
առաջարկների համար խնդրում ենք գրել
էլեկտրոնային փոստին կամ զանգել

CONTACTS

For questions and collaboration
proposals, please contact or call

+374 77 533 862

info@demdev.org

www.demdev.org

Հետևե՛ք ԺԴԴ-ին սոցիալական
հարթակներում

Follow DDF on social media.

@DemocracyDevelopmentFoundation

